

Asia: VN/12884/2021

Etäkokoukset ja etäosallistuminen osakeyhtiöissä, asunto-osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa

1. Osakeyhtiö - Sitova etäosallistumisilmoitus

(OYLE 5:7.3 §) Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen vain 16 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=täysimääräiset oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu yhtiölle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä "Asianajajaliitto") katsoo, että sSitova etäosallistumisilmoittautuminen on etenkin suurten yhtiöiden kokousjärjestelyjen kannalta tarpeen ja tärkeä.

Asianajajaliitto käsittää säännöksen johtavan siihen, ettei etänä osallistumaan ilmoittautuneita tarvitse päästää kokouspaikalle edes passiivisena kuuntelijana ilman puhe- ja äänioikeutta eikä etänä ilmoittautunut voisi enää valtuuttaa toista henkilöä edustamaan itseään paikan päällä.

On syytä huolehtia siitä, ettei säännös rajoita OYL:n sallimaa usean asiamiehen käyttöä ja äänen jakamista (OYL 5:8.3 ja 5:12.2). Tällöin säännöksen tulisi sallia se, että yksi asiamies ilmoittautuu sitovasti etänä ja toinen paikan päälle tulevana.

2. Osakeyhtiö - Hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla osakkailla) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(OYLE 5:16.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliitto katsoo, että ehdotettu säännös rajoittamattoman etäosallistumisen mahdollistavasta hybridikokouksesta on tervetullut. Säännöksen suhde OYLE 5:16.4 §:ään tulee harkita.

3. Osakeyhtiö - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) yhtiöjärjestyksen määräyksen perusteella

(OYLE 5:16.3 §) Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliiton mielestä on tärkeää, että ilman kokouspaikkaa järjestettävässä yhtiökokouksessa osakkeenomistajien oikeudet toteutuvat niin pitkälle kuin mahdollista rajoituksetta samansisältöisenä kuin "tavallisessa" kokouksessa. On perusteltua, että puhdas etäkokous edellyttää yhtiöjärjestyksen sallivaa tai velvoittavaa määräystä.

4. Osakeyhtiö - Perinteistä, hybridi- ja etäkokousohallistumista täydentävät osallistumiskeinot (mm. ennakoäänestys, ennakkokysymykset ja kirjalliset kysymykset kokouksen aikana)

(OYLE 5:16.4 §) Hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen saa osallistua 1-3 momentissa säädetyn (=perinteinen, hybridi- tai etäkokous) lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen yhtiökokousta tai kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien osakkeenomistajien oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehdon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta tai kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi yhtiökokouksessa.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto katsoo, että ehdotettu säännös on yksi kokonaisuuden hankalimmista. Mahdollisuus sallia etäosallistuminen siten, ettei etäosallistuja voi käyttää kaikkia vastaavia oikeuksia kuin paikan päälle tuleva osakkeenomistaja sisältää riskin siitä, että etäosallistujien oikeuksia tosiasiallisesti rajoitetaan silloinkin, kun rajoitukselle ei ole teknologiasta ja yhtiön resursseista johtuvaa tarvetta. Lisäksi lain kaikki erilaiset etäosallistumistavat salliva säännös saattaa johtaa siihen, ettei yhtenäistä etäosallistumiskäytäntöä muodostu, mikä voisi vaikeuttaa etenkin ulkomaalaisten osakkeenomistajien ja näiden neuvonantajien toimintaa. Toisaalta se, että etäosallistuminen olisi mahdollinen ainoastaan täysin osakkeenomistajan oikeuksin voisi johtaa siihen, että hybridikokouksia ei useissa yhtiöissä järjestettäisi lainkaan rajattoman osallistumisoikeuden teknisen haastavuuden tai kalleuden vuoksi. Asianajaliiton käsityksen mukaan ongelmaan ei ainakaan toistaiseksi ole olemassa täydellistä ratkaisua. Esimerkiksi malli, jossa ennako-osallistuminen

erotettaisiin etäosallistumisesta ja jälkimmäinen edellyttäisi täysien osakkeenomistajan oikeuksien käyttämättömyyttä, johtaisi todennäköisesti siihen, että yhtiöt sallisivat vain rajoitetun ennako-osallistumisen. Pelkästään rajoitettujen etäosallistumiskeinojen tarpeetonta käyttöä hybridikokouksissa hillitsee se, ettei rajoitettu etäosallistuminen johda siihen, ettei osakkeenomistajalla olisi ehdotetun OYLE 5.7.3 mukaisesti oikeutta tulla etäosallistumisesta huolimatta kokouspaikalle, kun hän on ylipäänsä ilmoittautunut kokoukseen. Pelkoa etäosallistumiskäytäntöjen pirstaloitumisesta voi pienentää, jos alan toimijat laativat itsesääntelynä suosituksia noudatettavista etäosallistumismenettelyistä.

5. Osakeyhtiö - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa

(OYEL 5:16.5 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliiton käsityksen mukaan on tärkeää, ettei etänä osallistuvien osakkeenomistajien osallistumisoikeuden varmistaminen muodostu hankalammaksi kuin paikan päällä osallistuttaessa, etenkin yksityisissä osakeyhtiöissä, joissa osallistujien henkilöllisyyttä ei yleensä tarkisteta. Siten esimerkiksi pankkitunnistautumisen ei tulisi olla välttämätöntä. Ylipäänsä tulisi miettiä sitä, millaista tunnistautumista osakkeenomistajalta missään tilanteessa voidaan ja tulee vaatia. Voiko yhtiö esimerkiksi (kokouskutsussa mainitsemallakaan) edellyttää esimerkiksi pankkitunnistautumista, jos tunnistautumiskeino ei ole kaikkien (esim. ulkomaalaisten) osakkeenomistajien käytettävissä. Toisaalta se, että minkäänlaista tunnistautumista ei voitaisi edellyttää, olisi myös ongelma. Esimerkiksi suomalaisen pankkitunnistautumisen edellyttäminen korostuu tilanteessa, jossa yhtiö järjestää puhtaan etäkokouksen ilman fyysistä läsnäolomahdollisuutta ja voi johtaa siihen, ettei ulkomaalaisilla osakkeenomistajilla ole tosiasiallisesti mahdollisuutta osallistua kokoukseen. Ongelma rinnastuu kuitenkin esimerkiksi siihen, että ulkomaan laki estää usein ulkomaalaisia osakkeenomistajia osallistumasta suomalaisen yhtiön osakeantiin vaikka muodollinen merkintäoikeus olisikin kaikilla osakkeenomistajilla. On kuitenkin jossain määrin epäselvää, missä on raja hyväksytyt muodollisesti yhdenvertaisen mutta tosiasiallisesti osakkaat erilaiseen asemaan johtavan menettelyn ja kielletyn yhdenvertaisuuden rikkomisen välillä kulkee.

6. Osakeyhtiö - Kokouskutsun sisältöä koskevat vaatimukset etäosallistumisen eri muodoissa

(OYLE 5:16.6 §) Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelyistä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliitto pitää tärkeänä, että osallistumisen edellytykset ja etenkin etäosallistumiseen liittyvät mahdolliset rajoitukset ilmenevät selkeästi kutsusta. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö osallistumiseen liittyviä teknisiä yksityiskohtia voitaisi täydentää erikseen ehdotetun lainkohdan perusteluissa esitetyllä tavoin. Perusteluissa tulisi kuitenkin tarkentaa sitä, missä, milloin ja miten tällaisia tarkentavia lisätietoja tulisi antaa. Ei liene esimerkiksi mahdollista että osallistumistapaa muutetaan vaikkapa teamsista zoomiin 30 minuuttia ennen kokouksen alkamista tehtävällä ilmoituksella.

7. Pörssi- ja FN-yhtiöille ei lisävaatimuksia, täysimääräiset oikeudet sisältävän etäosallistumismahdollisuuden tarjoamisvelvollisuuden asettaminen tavallisella enemmistö päätöksellä tehtävällä yhtiöjärjestyksen muutoksella riittää.

-

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto ei näe tarvetta erityissääntelylle siitä, miten yhtiöjärjestyksen muutosehdotusta tulee käsitellä mahdollisen määräenemmistövaatimuksen lieventämisen lisäksi. Ehdotettu yksinkertainen enemmistö muutospäätökselle vaikuttaa sinällään perustellulta mutta edes se ei ole ehdottoman tarpeellinen. Ehdotettu lievennys enemmistövaatimuksesta merkitsee uutta poikkeusta päätöksentekomenettelyssä ja monimutkaistaa siten osakeyhtiölain systematiikkaa. On syytä harkita onko lain selkeyden ja luettavuuden heikkeneminen hyväksyttävä hinta etäosallistumisen helpottamisesta. Asianajaliitto uskoo, että osakkeenomistajien osallistumista edistävän muutoksen tekeminen 2/3 määräenemmistölläkään ei pitäisi olla vaikeaa etenkin kun enemmistövaatimus lasketaan kokouksessa edustetuista osakkeista ja äänistä eikä kaikista osakkeista.

8. Pörssi- ja FN-yhtiölle velvollisuus tarjota ennakoäänestysmahdollisuus päätettäessä tällaisen etäosallistumismahdollisuuden sisältävästä yhtiöjärjestyksen muutoksesta:

”16 a §

Pörssiyhtiön osakkeenomistajien etäosallistumisoikeus

Jos pörssi-yhtiön yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, ja ehdotuksen tekevillä osakkeenomistajilla on vähintään sadasosa yhtiön kaikista osakkeista, yhtiön on annettava osakkeenomistajille mahdollisuus ennakoäänestää ehdotuksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös yhtiötä, jonka osakkeet ovat yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.”

Vastustan

Perustelut:

Asianajaliitto katsoo, että kyseessä on tosiasialliselta luonteeltaan siirtymäsäännös, joka ei asianajaliiton näkemyksen mukaan kuuluisi itse lakitekstiin vaan paremmin voimaanpanolakiin tms. ja se vain pidentäisi lakitekstiä ja hankaloittaisi sen lukemista ilman vastaavaa hyötyä. Asianajaliitto uskoo säännöksen käytännön merkityksen olevan vähäinen, eikä asianajaliitto siten pidä ehdotettua säännöstä ylipäänsä tarpeellisena.

9. Pörssiyhtiössä 8. kohdan lisävaatimuksen lisäksi määrävähemmistön oikeus vaatia täysimääräiset osallistumisoikeudet sisältävää etäosallistumisvaihtoehtoa:

”16 a §

Pörssiyhtiön osakkeenomistajien etäosallistumisoikeus

Jos pörssiyhtiön yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, ja ehdotuksen tekevillä osakkeenomistajilla on vähintään sadasosa yhtiön kaikista osakkeista, yhtiön on annettava osakkeenomistajille mahdollisuus ennakoöänestää ehdotuksesta.

Pörssiyhtiön on tarjottava mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 sallitulla tavalla, jos sitä vaativat yhtiökokouksessa osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kokouksessa edustetuista osakkeista. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava yhtiökokouksessa tehdyn vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.^[1]

Edellä 1 (ja 2) momentissa säädetty koskee myös yhtiötä, jonka osakkeet ovat yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.”[1] Lisäksi esillä on ollut velvollisuuden soveltamisen rajoittaminen kolmeen vuoteen.

Vastustan

Perustelut:

Edellä esitetyn mukaisesti asianajaliitto Asianajaliitto esittää säännöksen poistamista OYL:sta ja sisällyttämistä voimaanpanolakiin tms. eikä ylipäänsä kannata ehdotettua säännöstä

10. Osakeyhtiö - Yhtiökokouksen koolle kutsuminen – hallintoneuvoston oikeus päättää kokoukseen osallistumistavoista

(OYLE 5:17.1 §) Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiökokouksen koolle kutsumiseen oikeutettu hallintoneuvosto päättää myös 16 §:n mukaisista kokoukseen osallistumistavoista, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

11. Osakeyhtiö - Yhtiökokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(OYLE 5:24.3 §) Jos 16 §:n 2 - 4 momentissa tarkoitettu (= 2-4 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) tietoliikenneyhteys tai muu yhtiön kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline toimii niin puutteellisesti, että sitä käyttäen kokoukseen on vaikea osallistua, yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden osakkeenomistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliitto katsoo varautumisen teknisiin häiriöihin olevan välttämätöntä. On mahdollista, että häiriön kesto on hyvin lyhyt, mutta liiton käsityksen mukaan tällainen tilanne ei edellytä erillissäännöstä. On myös mahdollista, että tekninen häiriö ei ole yhtiön, vaan osallistujan päässä, jolloin yhtiö ei voi sitä korjata. Ehdotettu säännös antaa puheenjohtajalle suuren vallan tilanteessa, jossa yksi tai useampia suuria osakkeenomistajia ei voi käyttää äänioikeuttaan häiriön vuoksi, mutta kokousta muuten voidaan jatkaa.

Säännös ei ilmeisesti estä puheenjohtajaa alistamasta päätöstä jatkokokouksesta nykyisen OYL 5:24.1 mukaisesti, jolloin säännös ei sinällään soveltuisi ja jatkokokous voitaisiin pitää esim. ehdotetun säännöksen mukaista myöhemmin. Tämä luonnollisesti edellyttää, ettei tekninen häiriö estä läsnä olevia osakkeenomistajia käsittelemästä jatkokokoukseen siirtämistä.

Asianajaliitto kehottaa pohtimaan vielä sitä, mitä tapahtuu, jos häiriö tai tilanne on sellainen ettei kokouksen jatkaminen kahden arkipäivän kuluessa ole mahdollinen mutta yhtiökokous ei voi päättää jatkokokouksesta. Asianajaliitto ymmärtää, että tällöin puheenjohtaja voi keskeyttää kokouksen ilman sen jatkamista, jolloin asiat jäävät käsittelemättä, mutta hallituksella on oikeus ja velvollisuus kutsua koolle uusi yhtiökokous käsittelemään häiriön vuoksi käsittelemättä jääneet asiat.

Säännösehdotuksen perusteluissa puhutaan puheenjohtajan mahdollisesta velvollisuudesta keskeyttää kokous, mutta säännöstekstin mukaan ilmeisesti vain oikeudesta ("voi päättää keskeyttämisestä"). Puheenjohtajan vastuun kannalta on tärkeää, että mahdollinen toimimisvelvollisuus olisi yksiselitteinen. Ilman velvoittavaa säännöstä puheenjohtaja vastuu hänen salliessaan kokouksen jatkuminen teknisestä häiriöstä huolimatta olisi ongelmallinen. Ilmeisesti työryhmä ei ole tarkoittanut asettaa puheenjohtajalle tällaista velvollisuutta.

12. Osakeyhtiö - Kirjallisiin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksen jälkeen

(OYLE 5:25a.1 §) Jos osakkeenomistaja käyttää kyselyoikeuttaan 16 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti yhtiökokouksen aikana (=kirjallinen kysymys ennen kokousta tai kokouksen aikana), hallitus voi vastata kysymykseen kokouksen jälkeen 25 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla (=2 viikon kuluessa kokouksesta), jollei kokouskutsussa tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Yhtiökokous voi kuitenkin päättää, että kysymykseen on vastattava 25 §:n mukaisesti (=lähtökohtaisesti kokouksen aikana ennen päätöksentekoa).

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto kehottaa harkitsemaan, tulisiko ennen yhtiökokousta esitettyihin kirjallisiin kysymyksiin vastata ennen kokousta tai kokouksen aikana ennen äänestystä siinä asiakohdassa, jota kysymys koskee. On hyvin mahdollista, että kysymys ja siihen annettu vastaus vaikuttaa osakkeenomistajien äänestyskäyttäytymiseen ja tämä estyy, jos vastaus annetaan äänestyksen jälkeen. Se, että vastausajan päättää yhtiökokous itse johtaa siihen, ettei ennen kokousta kysymyksen esittävä osakkeenomistaja tiedä, milloin saa vastauksen kysymykseensä. Kokouksen aikana esim. chat-palvelun aikana tai muuten kirjallisesti esitettyihin kirjallisiin kysymyksiin ei ole välttämättä käytännössä mahdollista vastata kokouksen aikana järkevässä aikataulussa, joten näiden osalta Asianajaliitto pitää perusteltua sallia vastaaminen kokouksen jälkeen. Suullisiin kysymyksiin vastaamisen sääntelyn muuttamista Asianajaliitto ei kannata eikä sellaista ole esitettykään.

13. Osakeyhtiö - Kirjallisten kysymysten ja muiden kirjallisten puheenvuorojen moderointi ennen niiden saattamista kokousyleisön tietoon

(OYLE 5:25a.2 §) Jos osakkeenomistaja käyttää puheoikeuttaan 16 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti yhtiökokouksen aikana, yhtiökokouksessa voidaan 6 ja 25 §:n estämättä yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja ennen kuin ne ja vastaus saatetaan yhtiökokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen yhtiökokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa. Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi yhtiökokouksesta.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto kehottaa harkitsemaan, tulisiko moderointimahdollisuuden koskea ainoastaan kokouksen aikana esitettyjä kirjallisia kysymyksiä. Ennen yhtiökokousta esitettyihin kysymyksiin on helpompaa vastata ilman että se tarpeettomasti haittaa itse kokousmenettelyä. Tulisi myös harkita, tulisiko esim. pörssiyhtiöiden julkaista kaikki ennen yhtiökokousta esitetyt kysymykset ja niiden vastaukset kotisivuillaan. Tämä voisi lisätä ennakkokysymysten käyttöä ja mahdollistaisi ennakkoon äänestävien paremman tiedonsaannin omaa äänestysratkaisuaan harkitessaan rajoittamatta kyselyoikeutta itse kokouksen aikana.

14. Osakeyhtiö - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä yhtiöjärjestyksen muutos tavallisella enemmistöpäätöksellä

(OYLE 5:27.4 §) Yhtiöjärjestyksen muutokseen riittää kuitenkin enemmistöpäätös, jos muutoksen perusteella osakkeenomistajalle on tarjottava 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen yhtiökokouksessa (=mahdollisuus etäosallistua täysimääräisin oikeuksin perinteiseen kokoukseen).

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Kysymyksen 7 yhteydessä esitetyllä tavoin asianajaliitto Asianajaliitto pitää ongelmallisena osakeyhtiölain systematiikan monimutkaistamisella säätämällä uusia päätöksenemistövaatimuksia.

15. Asunto-osakeyhtiö - Sitova etäosallistumisilmoitus

(AOYLE 6:7.3 §) Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen vain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=täysimääräiset oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu yhtiölle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

16. Asunto-osakeyhtiö - Hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla osakkailta) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(AYLE 6:17.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Asianajaliitto kehottaa harkitsemaan, onko hybridikokouksen kieltävän yhtiöjärjestysmääräyksen ottaminen As-OYL:iin perusteltua. Asianajaliiton käsityksen mukaan määräyksen kieltäminen voisi olla asunto-osakeyhtiölaissa perustellumpaa kuin osakeyhtiölaissa, koska asunto-osakeyhtiössä osakkeenomistajat ovat useammin ei-ammattilaisia. Hybridikokouksen kieltäminen voisi haitata etenkin taloyhtiön ulkopuolella osallistuvien osakkaiden osallistumisesta kokoukseen ja sitä voidaan siten käyttää keinona tosiasiallisesti diskriminoida esimerkiksi taloyhtiöstä sijoitusasunnon hankkineita osakkaita.

17. Asunto-osakeyhtiö - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) yhtiöjärjestyksen määräyksen perusteella

(AOYLE 6:17.3 §) Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto pyytää huomioimaan, että pykäläehdotuksessa on kirjoitusvirhe. Viittauksen 5 lukuun tulisi olla 6 lukuun.

Asunto-osakeyhtiöissä OYLE:tä vastaava puhdas etäkokous voi olla ongelmallinen etenkin taloyhtiössä asuville vanhuksille, joilla ei ole teknistä kykyä käyttää etäosallistumispalveluja mutta jotka pystyisivät osallistumaan perinteiseen yhtiökokoukseen. Ehdotettu AsOYLE 6:17a § pehmentää sääntelyä mahdollistamalla hybridikokouksen vaatimisen myös tilanteessa, jossa yhtiökokous sallii tai jopa velvoittaa puhtaan etäkokouksen järjestämiseen. Vaikka ehdotuskokonaisuus on lopputulokseltaan tasapainossa, kokonaisuus, jossa lain säännös sivuuttaa yhtiöjärjestyksmääräyksen jo heti lain ja yhtiöjärjestyksmääräyksen voimaantulosta lähtien, on hankala lain ja yhtiöjärjestyksen ymmärtämisen ja systematiikan kannalta. Asianajaliitto ehdottaa harkittavaksi esimerkiksi sääntelyä, jossa puhtaan etäkokouksen mahdollistavan yhtiöjärjestyksmääräyksen hyväksyminen edellyttää esim. 90% kannatusta kaikista osakkeista tai jopa yksimielisyyttä. Tällöin tulisi harkita sääntelyä, joka estäisi tällaisen yhtiöjärjestyksmääräyksen sisällyttämisen yhtiöjärjestykseen yhtiötä perustettaessa tai muuten grynderin tms. toimesta ilman että lopulliset asukasomistajat voivat vaikuttaa asiaan. Jos puhtaan etäkokouksen salliva yhtiöjärjestys tulee hyväksytyksi lain mukaisessa järjestyksessä, siitä ei tulisi tällöin enää voida poiketa vähemmistön vaatimuksesta.

18. Asunto-osakeyhtiö - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa

(AOYEL 6:17.4 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajaliitto huomauttaa, että kuten yksityisessä osakeyhtiössä, myös asunto-osakeyhtiössä tulee riittää, että osallistumisoikeus tarkistetaan nimenhuudolla tms. eikä pankkitunnistautumista tai muuta aiemmasta käytännöstä poikkeavaa edellytetä. Asianajaliiton käsityksen mukaan ehdotettu säännös turvaa aiemman käy-tännön toteutumisen myös hybridi- ja etäkokouksissa. Muilta osin viittamme edellä 5 kohdan yhteydessä esitettyyn.

19. Asunto-osakeyhtiö - Kokouskutsun sisältöä koskevat vaatimukset etäosallistumisen eri muodoissa

(AOYLE 6:17.5 §) Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

(AOYLE 6:17.6 §) Hallitus voi päättää, että yhtiökokouksessa päätettävästä asiasta voi myös ennakoäänestää. Edellytyksenä ennakoäänestyksen toteuttamiselle on, että osallistumisoikeus ja äänten laskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa (=perinteinen yhtiökokous) noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava ennakoäänestysmahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä ja teknisestä toteutuksesta.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Asianajaliitto katsoo, että ennakkoäänestysmahdollisuus on ainakin periaatteessa hankalampi asia asunto-osakeyhtiössä kuin osakeyhtiössä huomioiden asunto-osakeyhtiön yhtiökokouksen tosiasiallisesti laajemman päätösvallan sekä sen, että yhtiökokouksissa tosiasiallisesti esitetään osakeyhtiötä useammin muutosehdotuksia. Ennakkoäänestysmahdollisuus parantaa osakkeenomistajien vaikutusmahdollisuuksia ja on siten lähtökohtaisesti suotava. Ehdotamme harkittavaksi tulisiko AsOYLE:en sisällyttää OYLE:ä vastaava säännös velvollisuudesta ottaa ennakkoäänestyksen kohteena ollut ehdotus muuttumattomana äänestykseen yhtiökokouksessa.

20. Asunto-osakeyhtiö - Vähemmistöosakkeenomistajien oikeus etäosallistumiseen perinteisessä yhtiökokouksessa

(AOYLE 6:17a.1 §) Yhtiön on tarjottava osakkeenomistajille mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 17 §:n 2 tarkoitetulla tavalla, jos yhtiössä on vähintään 30 osakehuoneistoa ja 27 §:n 4 momentissa tarkoitettua yhtiöjärjestyksen muutosta kannattaa yhtiökokouksessa vähintään kolme osakkeenomistajaa. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Asianajaliitto viittaa edellä esittämäänsä siitä, että uusien päätösenemmistö (tai - vähemmistö)edellytysten säätäminen vaikeuttaa lain luettavuutta ja niihin tulisi suhtautua varauksella, vaikka sinällään vähemmistön oikeus vaatia hybridikokousta onkin sinällään lähtökohtaisesti perusteltu. Asianajaliitto kehottaa harkitsemaan, onko vaatimuksen esittämiseksi tarpeen esittää samalla yhtiöjärjestyksen muuttamista, mikä voi olla maallikoille hankalaa.

21. Asunto-osakeyhtiö - Vähemmistöosakkeenomistajien oikeus kokouspaikalla osallistumiseen etäkokouksiin siirtyneessä yhtiössä

(AOYLE 6:17a.2 §) Jos yhtiöjärjestyksessä on 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu määräys (=100% etäyhtiökokous), yhtiön on vähintään kolmen osakkeenomistajan vaatimuksesta tarjottava mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 1 momentissa tarkoitetulla kokouspaikalla. Vaatimus on tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokouskutsun toimittamista. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Ks. kysymys 17 yllä.

22. Asunto-osakeyhtiö - Yhtiökokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(AOYLE 6.24.3 §) Jos 17 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettu tietoliikenneyhteys tai muu yhtiön kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline (= 16 ja 17 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) toimii niin puutteellisesti, että sitä käyttäen kokoukseen on vaikea osallistua, yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa

kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden osakkeenomistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

23. Asunto-osaakeyhtiö - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä yhtiöjärjestyksen muutos tavallisella enemmistöpäätöksellä

(AOYLE 6:27.4 §) Yhtiöjärjestyksen muutokseen riittää kuitenkin enemmistöpäätös, jos muutoksen perusteella osakkeenomistajalle on tarjottava 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen yhtiökokouksessa.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto viittaa OYL:n osalta kohdan 14 yhteydessä esittämäänsä.

24. Osuuskunta - Sitova etäosallistumisilmoitus

(OKLE 5:7.4 §) Jäsenellä on oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen vain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=hybridikokous), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu osuuskunnalle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta. Sama koskee osuuden ja osakkeen omistajaa, jolla on oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

25. Osuuskunta – hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla jäsenille) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(OKLE 5:17.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun osuuskunnan kokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei säännöissä määrätä toisin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

26. Osuuskunta - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) sääntöjen määräyksen perusteella

(OKLE 5:17.3 §) Osuuskunnan kokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että sääntöjen mukaan osuuskunnan kokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

27. Osuuskunta - Perinteistä, hybridi- ja etäkokousohallitumista täydentävät osallistumiskeinot (mm. ennakoäänestys, ennakkokysymykset ja kirjalliset kysymykset kokouksen aikana)

(OKLE 5:17.4 §) Hallitus voi päättää, että osuuskunnan kokoukseen saa osallistua 1 – 3 momentissa säädetyn (=perinteinen, hybridi- tai etäkokous) lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen osuuskunnan kokousta tai kokouksen aikana, jollei säännöissä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien jäsenten oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehtoon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta tai kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi osuuskunnan kokouksessa.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajaliitto viittaa tältä osin yllä kohdassa 4 osakeyhtiön yhtiökokouksesta esittämäänsä.

28. Osuuskunta - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa ja kokouskutsuvaatimukset

(OKLE 5:17.5 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa osuuskunnan kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

29. Osuuskunta - Osuuden ja osakkeen omistajan oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen (muu kuin jäsen)

(OKLE 5:17.6 §) Säännöissä voidaan määrätä, että osuuden tai osakkeen omistaja saa osallistua kokoukseen vain 2 - 4 momentissa tarkoitetulla tavalla (=hybridikokous, etäkokous tai muu rajoitettu etäosallistumiskeino). Tällaisesta osallistumisoikeudesta on ilmoitettava osuuden tai osakkeen omistajalle samalla tavalla kuin kokouskutsu on toimitettava ja osallistumisoikeuden on oltava käytettävissä ainakin vuorokauden ajan.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

30. Osuuskunta – Osuuskunnan kokouksen koolle kutsuminen – hallintoneuvoston oikeus päättää kokoukseen osallistumistavoista

(OKLE 5:18.1 §) Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Säännöissä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu kokouksen koolle. *Osuuskunnan kokouksen koolle kutsumiseen oikeutettu hallintoneuvosto päättää myös 17 §:n mukaisista kokoukseen osallistumistavoista, jollei säännöissä toisin määrätä.*

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

31. Osuuskunta - Osuuskunnan kokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(OKLE 5:26.3 §) Jos 17 §:n 2 - 4 momentissa tarkoitettu (= 25-27 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) tietoliikenneyhteys tai muu osuuskunnan kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline toimii niin puutteellisesti, että (sitä käyttäen) kokoukseen on vaikea osallistua, osuuskunnan kokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden jäsenten ja osuuden tai osakkeen omistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

32. Osuuskunta - Kirjallisiin kysymyksiin vastaaminen osuuskunnan kokouksen jälkeen

(OKLE 5:27a.1 §). Jos jäsen käyttää kyselyoikeuttaan 17 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti osuuskunnan kokouksen aikana (= kirjallinen kysymys ennen kokousta tai kokouksen aikana),

hallitus voi vastata kysymykseen kokouksen jälkeen 27 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla (2 viikon kuluessa kokouksesta), jollei kokouskutsussa tai säännöissä toisin määrätä. Osuuskunnan kokous voi kuitenkin päättää, että kysymykseen on vastattava 27 §:n mukaisesti (=lähtökohtaisesti kokouksen aikana ennen päätöksentekoa).

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajajaliitto ehdottaa samaa menettelyä kuin osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa kohdan 12 yhteydessä esittämämme mukaisesti.

33. Osuuskunta - Kirjallisten kysymysten ja muiden kirjallisten puheenvuorojen moderointi ennen niiden saattamista kokousyleisön tietoon

(OKLE 5:27a.2 §) Jos jäsen käyttää puheoikeuttaan 17 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti osuuskunnan kokouksen aikana, osuuskunnan kokouksessa voidaan 7 ja 27 §:n estämättä yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja ennen kuin ne ja vastaus saatetaan osuuskunnan kokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen osuuskunnan kokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa. Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi osuuskunnan kokouksesta.

Muu ehdotus, mikä?

Perustelut:

Asianajajaliitto ehdottaa samaa menettelyä kuin osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa kohdan 13 yhteydessä esittämämme mukaisesti.

34. Osuuskunta - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä sääntöjen muutos tavallisella enemmistöpäätöksellä

(OKLE 5:29.4 §) Sääntöjen muutokseen riittää kuitenkin enemmistöpäätös, jos muutoksen perusteella jäsenelle on tarjottava 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen osuuskunnan kokouksessa (=mahdollisuus etäosallistua täysimääräisin oikeuksin perinteiseen kokoukseen).

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Asianajajaliitto viittaa OYL:n osalta kohdan 7 yhteydessä esitettyyn siitä, että poikkeusten säätäminen enemmistövaatimukseen saattaa vaikeuttaa lain luettavuutta ja sovellettavuutta tavalla, jonka haitta ylittää mahdollisen hyödyn.

35. Muut kommentit

-

-

Toivonen Milla
Suomen Asianajaliitto